

Fast vårdkontakt i hälso- och sjukvården

Material om funktionen fast vårdkontakt i hälso- och sjukvården för information till beslutsfattare och chefer

Framtaget av Socialstyrelsen 2025. Materialet är en kortfattad översikt och bygger på temasideorna om fast vårdkontakt på [Kunskapsguiden.se](https://kunskapsguiden.se)

Om fast vårdkontakt

- Särskilt utsedd att hjälpa en patient för att bistå och stödja patienten i kontakterna med vården och samordna vårdens insatser.
- Den fasta vårdkontakten syfte är att tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet.

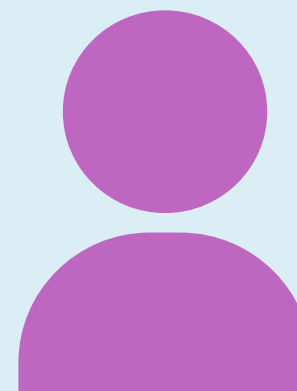
Fast vårdkontakt kan bidra till samordning och kontinuitet

- Att samordna vårdens olika insatser ger förutsättningar för att rätt vård ges i rätt tid och på rätt plats.
- Den fasta vårdkontakten har mycket att bidra med i teamarbetet som underlättar samordning och kontinuitet

Exempel på nytta för patienten med fast vårdkontakt

- Få hjälp med kontakterna med vården
- Få mer samordnade insatser
- Mer kontinuitet och trygghet
- Bidra till att stärka patientens ställning
- Få information om vårdsituationen

Bestämmelser i patientlagen och hälso- och sjukvårdsförordningen

En fast vårdkontakt ska utses för patienten om han eller hon begär det, eller om det är nödvändigt för att tillgodose hans eller hennes behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet.

6 kap. 2 § patientlagen
(2014:821)

En verksamhetschef ska säkerställa att patientens behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vården tillgodoses. Verksamhetschefen ska utse en fast vårdkontakt enligt vad som anges i 6 kap. 2 § patientlagen.

4 kap. 1 § hälso- och
sjukvårdsförordningen
(2017:80)

Syftet med bestämmelsen

Syftet med bestämmelsen är framförallt att stärka patientens ställning men även att tydliggöra vårdens ansvar för samordning och kontinuitet

Vem kan vara fast vårdkontakt?

En person inom
hälso- och
sjukvårdspersonalen

En läkare i de fall ett
sjukdomsförlopp är
instabilt

Ska alltid vara en
legitimerad läkare om
tillståndet är livshotande

Vem som utses grundas
på patientens medicinska
och övriga behov och
vilken kompetens som
bäst kan tillgodose det
behovet.

En person med mer administrativ
funktion som koordinerar
patientens vård

En specialistsjuksköterska
i de fall patienten har ett
stort omvårdnadsbehov.

Någon av rehabiliterings-
professionerna vid stora
rehabiliteringsbehov

Olika benämningar på samma funktion?

Det förekommer att verksamheter har olika benämningar på funktioner vars innehåll kan motsvara en fast vårdkontakt.

➡ När verksamhetschefen ska utse fast vårdkontakt är det denne som behöver ta ställning till om de uppgifter som ingår i de funktioner som kallas något annat, kan likställas med fast vårdkontakt.

Genom processer och rutiner i verksamhetens ledningssystem kan det framgå om de uppgifter som ingår i funktionen kan likställas med fast vårdkontakt.

Benämningar som kan förekomma:

omvårdnadsansvarig
sjuksköterska

kontaktsjuksköterska

Samordnings-
sjuksköterska

vårdcoach

vårdsamordnare

kontaktperson

rehabkoordinator

Vilka är den fasta vårdkontaktens arbetsuppgifter?

- ✓ Bistå patienterna i att samordna vårdens insatser
- ✓ Informera om vårdsituationen
- ✓ Förmedla kontakter med andra relevanta personer inom hälso- och sjukvården
- ✓ Vara kontaktperson för andra delar av hälso- och sjukvården och för socialtjänsten samt andra berörda myndigheter som exempelvis Försäkringskassan

En fördjupad beskrivning finns på Kunskapsguidens sidor om fast vårdkontakt

Att utse en fast vårdkontakt

- Verksamhetschefen utser den fasta vårdkontakten.
- Kan utses i alla verksamheter inom hälso- och sjukvården, både vid vård på specialistvårdsnivå och på primärvårdsnivå.
- Ska vara en tydligt utpekad person.
- Vem som utses grundas på patientens medicinska och övriga behov och vilken kompetens som bäst kan tillgodose det behovet.
- Verksamhetschefen har ansvaret för den fasta vårdkontakten, vilket innebär att vårdkontaktens ansvarsområde begränsas av verksamhetschefens ansvarsområde.
- Rutiner om fast vårdkontakt kan finnas i vårdgivarens ledningssystem

Samverkan mellan flera fasta vårdkontakter

- Patienter som har kontakter med flera olika delar av sjukvården kan ha mer än en fast vårdkontakt samtidigt.
- Inom den regionala primärvården kan det förekomma att en patient har både en fast läkarkontakt och en fast vårdkontakt på samma vårdcentral.
- De fasta vårdkontaktarna kan samverka och samordna vårdens insatser för en enskild patient.
- Den fasta vårdkontakt som finns där patientens huvudsakliga vård ges kan ha bra förutsättningar att kunna överblicka patientens hela vårdsituation och samordna övriga vårdkontakter.

Fasta kontakter i vård och omsorg ska ge kontinuitet, samordning och trygghet

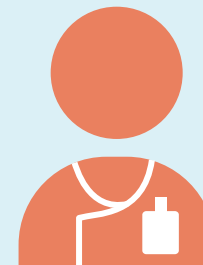
Fast vårdkontakt

- I all hälso- och sjukvårdsverksamhet
- Olika professioner
- Samordningsansvar
- Patienten kan ha flera

Fast läkarkontakt

- I den regionala primärvården
- Ska vara en läkare
- Samordningsansvar
- Kan även vara fast vårdkontakt

Fast omsorgskontakt

- I hemtjänst för äldre (SoL)
- Undersköterska
- Deltar i samordningsmöten
- Träffar den äldre ofta

Fast Vårdkontakt

Fast läkarkontakt

Fast omsorgskontakt

Syfte	Syftet är bland annat trygghet, kontinuitet och samordning		
Utses av	Utses av verksamhetschef	Inte reglerat i lag vem som utser, men vanligt att det är verksamhetschefen	Inte reglerat i lag vem som utser men vanligtvis hemtjänstutföraren
Utses när	- Om patienten önskar det eller om vården bedömer att det är ett behov - Innan utskrivning från slutenvård - Vid livshotande tillstånd så snart behandlande läkare konstaterat tillståndet (då endast läkare)	Patienten ska få möjlighet att välja och få tillgång till en fast läkarkontakt hos den utförare inom primärvården som patienten valt genom listning.	Alla som har insatser från hemtjänsten ska erbjudas en fast omsorgskontakt, om det inte anses vara uppenbart obehövligt.
Vem	- Flera professioner, till exempel läkare, sjuksköterska eller psykolog. Det kan också vara en mer administrativ funktion - Avgörs av patientens medicinska och övriga behov - Vid livshotande tillstånd ska det alltid vara en läkare	Läkare	Undersköterska
Var	Inom all hälso- och sjukvård	Inom den regionala offentligt finansierade primärvården	Hemtjänsten
Vad	- Bistå patienterna i att samordna vårdens insatser - Informera om vårdsituationen - Förmedla kontakter inom hälso- och sjukvården - Vara kontaktperson för andra delar av hälso- och sjukvården och för socialtjänsten samt andra berörda myndigheter som exempelvis Försäkringskassan	- Svara för att patienten undersöks och ställa diagnos - Se till att patienten får den vård som behövs och vidta nödvändiga åtgärder - Ge patienten vägledning i övriga kontakter med vården. - Samordna vidtagna utrednings- och behandlingsåtgärder. - Informera om hälsotillstånd samt lämpliga behandlingsalternativ. - Se till att patienten har en möjlighet att samråda om och påverka vården och behandlingen.	- Utföra hemtjänstinsatser - Skapa en helhetsbild och anpassa stödet till personens individuella behov – även med kort varsel - Upprätta och följa upp genomförandeplan - Bidra till att insatser från både hemtjänst och hälso- och sjukvård är samordnade - Bidra till att anhöriga känner sig trygga, både genom att vara en kontaktperson och genom att samordna kontakter med andra yrkesgrupper

En individ – flera alternativ

Personer som ...

250613 - Materialet är en
kortfattad översikt och bygger
på temasidorna om fast
vårdkontakt på
Kunskapsguiden.se

är inlagda

på sjukhus

kan få en fast
vårdkontakt

har kontakt med

sin vårdcentral*

kan få en fast
läkarkontakt

får vård i

hemmet

kan få en fast
vårdkontakt

har

hemtjänst

kan få en fast
omsorgskontakt

* den vårdcentral där personen är listad

